

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. III. Propositionem secundam produnt ea loca, quibus non modo molinianam, sed & Thomisticè sufficientem gratiam insectatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

SECTIO III.

*Prepositionem secundam produnt ea loca
libri litigiosi Iansenij, quibus non
modò Molinianam, sed & Thomis-
tico sufficientem gratiam insectatur.*

QUAMQUAM Jansenius, præter efficacissi-
mam potentissimamque gratiam, quæ obi-
cēm omnem voluntatis perrumpit, obsta-
cula removet, effectuque suō potitur invictissimā
potestate, admittat inferioris notæ gratiam, pu-
tā velleitatem, boni complacentiam divinitus
infusam, à cuius inclinatione & suasione homi-
nes sæpè dissentunt; quamquam & desideria &
vota consentiat *divinae gratiae* munera esse,
& majoris *gratiae* provocativa, ut loquitur
lib. 2. cap. 27.; Negat equidem hanc gratiam
esse sufficientem, negat esse medicinalem Christi
gratiam quia efficax non est ad utrumque effe-
ctum nempe *velle* & *operari*. Ideoque qui eā
donatur, nondum didicisse secundum gratiam,
sed secundum legem, ratus utique *velleitates* il-
las & vota ad ulteriores effectus non plus va-
lēre quam ipsam legem. *Non enim quævis gra-*
tia, inquit, *ad quosvis effectus inserendos sufficit*,
ut quidam imaginati sunt, sed potestates operatio-
nrum difficultati attemperandæ sunt. De illis ergò
qui non habent talēm potestatēm, licet habeant
bonam voluntatēm, intelligendum censet illud
S. Augustini, de quo alibi diximus, *Qui novit*
quid est quod fieri debeat, & non facit, nondum à
Deo didicit secundum gratiam sed secundum legem.
Non secundum spiritum, sed secundum litteram:
Quod

*Aug. de Gr.
Christi. c. 13.*

DE PROPOSITIONE II. 273

Quod postea repetit, & subjungit: Nempe quia quidquid nondum agit, id nondum agendum didicit secundum gratiam, sed secundum legem.

Confirmat id pluribus locis, signanter ubi L. 10. de Gr. gratiam sufficientem tangit: extra hanc gratiam Chr. c. 7. Christi, quæ per Charitatem & per ineffabilem pag. 1035. suavitatem, cum quā illabitur, semper congrua est, nullam novit Augustinus quam velut incongruam sed sufficientem reprobatis destinet; nisi forte homines per litteram legis ad agendum instructos adjutorisque esse statuamus. Quidquid enim sufficientis gratiae vel à Neotericis, vel à Pelagianis, vel Massiliensibus, preter ISTAM AGENDI gratiam excogitatum est, hoc totum Augustino ad legem pertinet, nec extra limites gratiae pelagiana constitui debet. De gratia vero Christi, præmittit: Omnis congrua est, omnis operatur ac per- Ibid. fuit effectum suum. Omnis enim delectat voluntatem, & omnis hoc ipso ad operandum effectum il- lum, ad quem datur, trahit.

Et alibi: Cujus rei si quis radicem scire velit, meminisse debet, nullam gratiam actualem ab Augu- L. 2. c. 32. stino pro verâ illâ Christi gratiâ agnoscî, quam tam pag. 235. quam Medicus infirme voluntati attulit, nisi quæ agit & peragit effectum: Omnis alia qualiscumque fuerit, ab ipso ad legem doctrinamque relegatur. Ac Proinde omnis dans posse etiam sensu Thomisticò sufficiens, quā talis, & quatenus non agit & peragit effectum suum, ab Augustino ad legem doctrinamque relegatur juxta Jansenium.

Probat quidem congruam omnem Christi gratiam, quia omnis omnino efficit, ut voluntas sive re- Ibid. ruiter, sive fortiter velit. Et effectum ejus adæquatum duplicum, videlicet voluntatem seu volitionem infirmam ac fortem ex Augustino stabilit; sed equidem ex ea parte quatenus difficultati operis adaptata non est, insufficientem esse docet cap. 27. S Qua-

Quapropter hilce innixus Principiis afferit gratiam sufficientem, nempe Thomisticō sensu, & quæ effectum habet nempe inchoatæ bonæ voluntatis, ab Augustino Christianæ gratiæ gloriæ & nomine neutiquam insigniendam. Postquam enim Jansenius sufficientem illam gratiam, (quam Molinianam habebat) ab Augustino de structam eversamque funditus pronuntiaverat, ad aliam sufficientem gradum faciens, subjun-

L. 3. de Grat. Chr. Sal. c. 1. pag. 249. git: *Quod si vero sic accipiatur, ut sufficiens dica tur, sicut à quibusdam dicitur, quod satis est, ut homo dicatur posse operari, quamvis aliud adhuc necessarium sit, ut de facto operetur, de hujusmodi sufficienti gratia, non est hic nostra controversia. Talem enim sufficientem fortasse non difficulter S. Augustinus admitteret, quamvis esse veram illam Christi gratiam, de qua quæstio est, pernegraret.*

Et cur Augustinus illam gratiam Christi gratiam pernegraret? Nisi quia effectu ad quem sufficiens dicitur, destituitur? Non admitteret ergò Augustinus gratiam quæ dat velle; sed perfectum velle & operari; nec admittit consequenter ipse Jansenius, qui non aliud se docere fatur, quam quod Augustinus. At magis stupeo quod gratiam illam sufficientem admissurum dicat; & addat fortasse. Vel enim sufficiens ista gratia spectatur in substantiâ suâ, prout habet pro effectu bonam voluntatem licet tenuem, & tunc non videtur dubium quin eam admitteret Augustinus, nec eam repudiatur ipse Jansenius quia ex eâ parte efficax est. Vel eam considerat prout respicit effectum, ad quem sufficiens sit dumtaxat, & nondum efficax, & tum Jansenius omnia machinamenta sua subruit, quibus ostendere nititur discriben gratiæ uiriisque status intercidere, si detur modò gratia dans posse perseverare tantum, non vero ipsum perseverare.

Et

DE PROPOSITIONE II. 275

Et ideo fortè addidit fortasse. Sed reponitur: Ergò non sunt jam certò Augustiniana illa Principia, juxta quæ conclusum voluit in vietissimè, omnem gratiam naturæ lapsæ perficere suum effectum, ad quem datur &c. Nam Augustinus Fortasse admittaret gratiam illam non difficulter, quæ satis est ut homo dicatur posse operari.

Sed cur eam Christi gratiam Augustinus pernegaret, quæ effectum suum non inferret? Respondebit Jansenius: Nam gratiæ Medicinalis Christi proprium est efficere, ut aliam quancumque gratiam, sive habitualem sive sufficientem utiliter habeamus; quomodo nisi habeatur, semper noxia est, quia ad hoc conductus, ut damnabilius delinquamus.,, Tunc autem est utile velle cum possimus, & tunc utile est posse cum volumus. Nam quid prodest si quod non possumus volumus, aut si quod possumus, nolumus? L. de Grat. & lib. arb. cap. 15.

Hæc quidem Molinianis Jansenius impingit, sed nescius quō consecutionis torrente abripitur. Nam argumentum cum proportione contra gratiam Thomisticè-sufficientem procedit dum ita discurrit: *Quid homini misero perniciosus, quam illa gratiæ abundare, quæ nemo umquam farentibus etiam Scholasticis nisi majorem damnationem assecutus est?* Hoc ipso quippe unusquisque damnabilior est, quo magis sufficienti gratiæ abundavit. Nemo enim umquam sufficienti gratiæ usus est, aut uitetur, aut utetur in æternum: *Qui mitius profecto puniretur, si tali auxilio caruisset, quo Deus neminem vel damnatorum vel Salvandorum usurum esse prescrivit.* Quæ in re non jam effusa Dei bonitas, ad quam deprædicandum istud adjutorium non satis discretè excogitatum est, sed summa potius se veritas ejus apparet.

Alia Jansenii effata transilio, veluti cum dicit: *sufficientia adjutoria nulla omnino post lapsum sunt.,, Ipsam velle dando etiam posse largitur.* Ponit L. 10 c 20. pag. 1013.

S 2 actum

276 LIBER TERTIUS

L.7.6.3. actum in posestate voluntatis. Facit velle & operari.
 L.8.6.20. Posse non præcedit, sed sequitur voluntatem;
 nulla voluntatis pervicacia frustratur &c.

SECTIO IV.

Iansenius ex propriâ confessione, imo &
 Vincentij Paleologi convincitur
 Gratia Thomisticè sufficientis
 esse pernegator.

fol. 61. Fol. 61. Fol. 61. Fol. 61. Fol. 61.

Illustrissimus ille Irenesium Antistes in famosi voluminis sui Epilogo profitetur se profundissimi Doctoris (Augustini) doctrinam ita assequi studuisse, ut non tam sua, quam Augustini sensa depropincerit: & addit, *Quod si alibi hallucinatus fuerim, hoc scio me non in Catholicâ veritate, sed in Augustini sententia afferenda cecidisse.* Nec enim ego quid verum, aut falsum, quid tenendum aut non tenendum in Catholicâ Ecclesiæ doctrinâ tradidi, sed quid Augustinus afferuerit ac docuerit. Et similiter Defensor damnata Pentados Vincentius Paleologus in opere, cui titulus gratia Triumphans: *Igitur nec vel ipse Jansenius, propriè ac verè loquendo, Jansenista esse potuit: quia non docet quid Jansenius sentiat, sed refert, quid Augustinus tradat.* Stupidus, infidus, fraudulentus Historicus esse quivit, non erraticus aut Hæreticus dogmatistes. Quamquam verò tam Vincentius, quam Jansenius ipse quoad mentem Augustini enormiter exorbitent, cum neuter eam in materiâ controversâ assecutus fuerit; sed potius sua placita & perperam ex Augustini flumine dedueta consecaria insecutus; Id equidem ex utriusque ultronea confessione evictum imus, Jansenium nempe gratiam Thomisticè